

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszincegy-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy működő állomással.

A szerkesztőséget illető közlemények a közkeletűség című kiadványunk. Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és látleletlen leveleket nem vesszük figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozat díjtáblálat szerinti vesszük fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva:	szétküldéssel:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50 „	Negyedévre 4.50 „
Félévre 7 — „	Félévre 9 — „
Egész évre 14 — „	Egész évre 18 — „

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, ballé kimutatások és magán-közlemények sorozatát 50 fillér.

Eljegyzei és esküvői ártételek díja 5 korona. — Könyvkiadások 6 korona.

XXXVII. évf. 266. szám.

Nagykanizsa, kedd, 1910. november 29.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Az indemnitás.

Nagykanizsa, november 28.

A polgári perrendtartás tárgyalásának rendjét és békéjét már ma ismét háborus zaj váltja fel. A képviselőház ma kezdte tárgyalni a négyhónapos indemnitási javaslatot és ennél a pontnál az ellenzék ismét akcióra lép. A többi ellenzéki pártok terveinek részletei ismeretlenek előttünk, azt azonban tudjuk, hogy a Justh Gyula vezette alatt álló függetlenségi párt az indemnitás kapcsán fölveti a kormány iránt való bizalom kérdését és nem fogja egykönnyen engedni, hogy az országot normális parlamenti állapotok között tizenhat hónapra átrendes költségvetés nélkül hagyják.

Januárban lesz egy éve, hogy a Khuen-kormány elfoglalta helyét. Bár kéllően az sem indokolható, hogy ez az esztendő költségvetés nélkül telt el, az azonban egyszerűen alkotmányjogi abszurdum, — hogy normális viszonyok közt letelet egy esztendő alatt a jövő évi költségvetést nem tudták elkészíteni. Az egész esztendőnek a polgári perrendtartás az egyetlen pozitív eredménye, ez azonban nem köthető le a kormány idejét és munkaképességét annyira, minden vonalon, hogy a jövő évi költség-előirányzatról ne gondoskodhattak volna. Nevezetes, hogy az év folyamán a kormány mennyit hivat-

kozott a készülő költségvetésre, hányszor intette le ezzel a készülő ellenzéki akciókat és hányszor jelentette be, hogy a jövő évi költségvetés időben való beterjesztésével a parlament munkarendjét visszahelyezi a legrendesebb kerékvágásába. Ez nem történt meg, ez pedig tisztán és egyedül a kormány hibája, melyért a parlamenti ellenzék a legkevésbé sem tehető felelőssé.

Ezt az elmúlt egy esztendő sovány eredménytelenségben telt el, pedig a kormánynak igazán rózsás parlamenti helyzete volt. Az ellenzékkel nem akadt baja, mert ez igen kevés vízet zavart. A parlament egyáltalában munkátlanságra volt kárhóztatva s mint most ki világlík, a kormányon belül sem tobzódott a munkakedv. Ilyen körülmények közt nagyon is érthető, ha az ellenzéknek sok szava lesz az indemnitási javaslatához és fölveti a kérdést, lehet-e bizalma a kormánynak, mely a kormányok részére termelt legalkalmasabb parlamenti viszonyok közt is költségvetés nélkül akar kormányozni.

A legszebb kilátásaink vannak arra, hogy az ország megint exlexbe kerül. E től a rémtől ugyan ma már senki sem ijed meg, akkor sem, ha ezuttal bankexlexszel párosul is, de mindenesetre kellemtelen tény, mely nem használ az ország tekintélyének. Ezuttal ki fog felelni érte? A kormány ter-

mészetesen hivatkozni fog arra az igazságra, hogy a költségvetés és az indemnitás nem neki, hanem az országnak kell; az ellenzékét még sem érheti vád azért, hogy az indemnitás ellen állást foglal, mert semmi sem szól amelyet, hogy ellenezte volna a költségvetést is, melynek idején való el nem készítése a kormányt vádolja. Bármennyire közjogellenes helyzet is az exlex, az indemnitás megszavazása nem választható el a kormány iránt való bizalom kérdésétől. Az országos érdek megővésének tehát az a kautélája, — hogy tudjon a kormány törvényes időre aproprációt, költségvetési felhatalmazást szerezni. Ha nem tud, ennek a következményeit nem az országnak, hanem a kormánynak kell viselnie.

tudniillik nem kapnak rapidíját. El nem igen szabadulhatnak, ennők meg csak kell. Egy ilyen vendégszékére 70 koronányi díjat kellett kiutalni. A tanács javasolta ezt s miután a szervezési szabályrendelet erre tételen intézkedést nem tartalmaz, a régi gyakorlattal s azzal indokolta, hogy „nem kívánható a tisztviselőktől, hogy egész nap élen szomian működjenek közre a sorozásnál.“ Egyúttal a tanács figyelmét a szervezési szabályrendelet hiányára is felhívta a javaslat. Dr. Berger Bela kikelt az indokolás ellen, mert amire tiltó rendelkezés nincs, — ugymond, — az megkövetelhető a hivatalnoktól. Kívánta, hogy a közgyűlési határozat rendelkezésébe „hangsúlyoztasdék, hogy ez a kiutalás csak „kivételens“ s ez egy esetre szóló módon határozatik el!

Mikor panama jellegű tényekről van szó s a megelőrtént eset precedens jellegűt kell kizárni, akkor pompás és nagyszertű dolog kimondani a kivételensséget. De midőn a régi, korhadt gyakorlat megváltoztatására való törekvés magából, a tanács javaslatából kiültnik, akkor ez bizony csak olyan gyenge szurás „a könnyelműen gazdálkodó“ tanácsnak.

Itt lett érzékeny a polgármester, itt tört fel az emberi jellemvonás belőle. Erélyesen visszautasította azt a feltevést, mintha ebben az ügyben a tanács hibázott volna. — Utólag helyretöltötte az érzékenységet is, megkövette a közgyűlést azért, hogy egy sőtörnek találtsinzuációra fejlajdulni merészt. A közgyűlés igazolta a polgármestert s a mily egyhangulag fogadta el a tanács indítványt, ép oly egyhangulag vetette vissza a Dr. Berger módosítványt.

Ezzel a dolog rendben van. Csak egy kérdés mégis előtérbe nyomul: Vajjon a szegény tisztviselőktől s egyebektől csak ugyan megkövetelhető-e, hogy éltenszomjan, rapidíj nélkül teljesítsenek nem

A városi közgyűlés kuliszai mögöl.

— Snaját tudóatónktól —

Zalaegerszeg, november 28.

(Mikor a polgármester érzékeny.) Ilyen eset is van. Megrovásra méltó tény, hogy egy ember, mikor ő polgármester, egy pillantra — ember talál lenni. Ehhez kétség nem fér. Csak a körülmények összerörődés ad kissé csiklandós jeleget a dolognak.

Nem város- és polgármesterügy ez. Egészen más és csodálatos, hogy mégis érdekes. A főszóras alkalmával a városi segéd- és kezelőhivatalnokokat, szolgákat, rendőröket, katonákat megszokták vendégnelni a város költségén. Nem mindet, csak akik egész nap ott segédkeznek. Ezek

szerezte a nyomorúság, hogy pénzért árulja tyukszemiről szerét. Bizony jól esett, ha a honoráriumból bevasárolhatott egy kevés illatos tobakot. Hát még, ha maradt néhány féllér, hogy egy „fertályt“ is lehet ehett inni! Ilyenkor beült valamilyik vendégülbe, és boldogan meségetett vidám történeteket. Ugy segítettek rajta, hogy litografusnak alkalmazták a városkázánál, — rendőri becézés mellett. Később pedig végrehajtó befizetés lett.

Öregségére abhól is kísélt. Akkor aztán mindentétéhez kapkodott, hogy éltessen. A vallását is megváltoztatta: hálvinnata lett és egy darabig a református gyülekezeti házában mint házmesteri tagált. Már pedig ahol szegény az ekézria, ott milyen szegény lehet a házmester?

De hát az irgalmatlan sors ettől hában bukkál a gyarló ember.

Verhás kiköptől a ház mesterségéből is. Aztán az a reményesége sem vált be, hogy a Pécséit indított másféltázaszeri forintos perőt Tuboly Viktor megnyerte volna. Koldus lett egészen.

Már nem jutott bajuspédre sem. Vastag hajuzza és szemöldöke gondosak nátkit maradt. Mert a szemöldöke olyan borogatos volt, hogy bellett bajuszának is. Azt is bajuspédrevel kellett rendben tartani.

Verhás Sándor! Tudom, hogy könnyű volt meghalni, s hogy szabad lehetd megállást az istenség újat, melyet giaszták sohasem fognak megállítani (Vége.)

Verhás Sándor.

Irta: Halis István.

Csöndbiztosasága idejében rengeteg tapasztalatot gyűjtött. Amellett olvasgatni is szereti, sőt meg régészeti is foglalkozott. Többi tudományát pedig alig lehetne felsorolni.

Nem volt olyan régi irás, melyet el ne tudott volna olvasni. Ismert mindenkit a vármegyén.

Emellett mesterségekhez is értett. Sőt gyógyítási is tudott.

A szédóság ellen biztos gyógyszerre volt. Talán valami tudós pástor hagyta rá ezt a tudományt. Körözésből meg foghagymából készített valami kotyvalékok, mely egy-kettőre kihajtotta az emberből a szédóságot.

Nem volt az az elátkozott időjárás lyukszen, melyet pár nap alatt el nem tudott pusztítani saját készítettéllétsromával.

A székelyekérvári kiállításán különféle nyert olyan magvaszötte székért, melynek szeptor se volt varrása.

Aztán, vagy harminc év előtt, csinált olyan svulkezt, hogy egykori házmestert után létesztendő egy ragyogott a csizma, mint belámon kotója.

A csöndbiztosít állást oda kellett hagyni egy jobb helyisért. Ugyanis belőlt a közgyűlési állomástán. Az 1890. év végén a megyei tisztviselői java részében áltani hivatalosok léptek.

Verhás Sándor! Neveztek ki Kanizsára

Elcsinte jól érezte magát. A hivatalnoktársak barátságosak voltak egymáshoz is meg a felekhez is.

Pár év múlva azonban minden megváltozott. A hivatalnokokba beletöltött a civilizáció. Akinek száz forinttal több volt a fizetése, az különb embernek tartotta magát. Ehhez járult, hogy a bajos emberek hizelegtek nekik, s lassanként mindenkitől megkövetelték a hízélgést.

Verhás hamisjában megudorodott az új hivatalból.

Pedig mi volt az akkori póflaszkedés a mához?

Most a legtöbb felebbvaló kizárólag arra fordítja arasznyi élete minden munkáját, hogy tekintélyének úgynevezett megővéséért törzselkodik, a talpnyalakat pedig nemérdemelt jutalomban részesíti.

„Bizony a mi főnöki munkánk nem más, mint finomabb hóhér mestersége!“ mondta egy budapesti magyarorszagi tisztviselő, kívül néhány év előtt Keszthelyen találkoztam. Bizony egy humánus gondolkozású főnöknek vigyáznia kell, hogy az igát ne súlyosítsa fölbálozesen.

Verhás hivatalnokodása idején még írható volt az állapot. Csak hogy Verhás érzékeny lelke nem tudta kiállni. Vagy nyolc évi szolgálót után leköszönt. Még azt az időt sem várta be, míg nyugdíjat kapott volna. Törvényes volt a pótlóteszt romlott levegő, mely a hivatal oszlokat elhagyta. Elmenekült a soklény lakított helyblyakok illatásvé elöl.

Verhás Sándor! Hízen te ismerted a

természetet! Hogyan kívánhattad, hogy a gilizta ne turkáljon a sárban, hanem röpüljön mint a madár?

Denikre Verhásnak nézni kellett valami után, mielőt megélhesen.

„Egyetlenegy üveges van Kanizsán, pedig ekkora városban megéhhett keltó is!“ Mondotta Verhás, és a kapott végkielégítésen veit egy kis darab gyémántot, melyvel üveget lehetett metszeni.

Üveges lett.

Elmélőleg igazza volt Verhásnak. Megéhhett volna élni a mesterségből. Csak hogy olyan kevés ablakot törtek be Kanizsán, hogy övegy Lublitzné maga sem tudott megéhhni belőle.

Verhásnak abban kellett hagyni a mesterséget, mert nem akadt munká. A gyémántot el kellett adni, hogy kenyeret vehessen.

Pedig, ha várni tudott volna 1905-ig, hát egészeniben meggazdagodott volna. Mert akkor azeptember végén olyan jégeső esett, hogy Kanizsán beazértit az ablakok háromnegyed része. Csak a városi tancsnak közöl őtöz üveget kellett megcsináltatni.

Verhás egyre erősebben nyomta a szorn. Más ember milliomos lett volna tizedrézr tudással.

Verhás pedig nem tudta, vagy nem is akarta értékesíteni tudományát.

Hát a mikor már koldus volt, kezdetben akkor is vonaludva fogadott el néhány hatos díjat azokról, kiket meggyógyított. Később azonban már ráhény-